

BERETNING 2018-2019

PARK- OG NATURFORVALTERNE

WWW.PARKOGNATUR.DK

PARK- OG NATURFORVALTERNE FORMANDENS BERETNING 2019

PAS PÅ DE GRØNNE KVADRATMETER

AF STADSGARTNER KIRSTEN LUND ANDERSEN, AALBORG KOMMUNE,
FORMAND FOR PARK- OG NATURFORVALTERNE

I 2019 afholder vi Danske Parkdage for 20. gang. Samtidigt er Parkdagene også lidt specielle, fordi konferencen i 2019 bliver en parkdage-classic, hvor vi både

skal se på klassiske parker og slotshaver. I år er det nok retvisende at kalde arrangementet netop: Danske Parkdage.

Bag overskrifterne gemmer sig selvfølgelig også temaer som rummer meget mere end den klassiske park-faglighed, fx hvordan vi som grønne fagfolk forholder os til byernes udvikling og hvordan vi agerer i forhold til styring og udvikling af driften på vores område.

Også et tema om kompetencer og behov for efteruddannelse. Hvordan matcher vi som grønne fagfolk de opgaver som vi skal løse i de kommunale forvaltninger. Vi har sat både uddannelsessteder og aftagere af grønne kandidater i stævne for at tage pulsen på situationen, og forhåbentligt kan vi få et afsæt for at udvikle både uddannelser og foreningens egne aktiviteter. Det bliver spændende.

Igen i 2019 var vores Vintermøde velbesøgt og igen holdt vi det midt i landet, i Odense. Temaet var *Kampen om pladsen*, og vi fik rigtig mange bud på, hvad *kampen* indebærer og inspiration til, hvordan vi som fagfolk fx kan udvikle vores håndtering af borgerinddragelse og samskabelse. Til gavn for demokratiet i en tid, hvor vi oplever, at der sker byfortætning og at presset og efterspørgslen på de eksisterende grønne områder, byrum og parker stiger. Vi mærker det bl.a. i driften over hele landet i form af mere slid og flere konflikter mellem brugerne som følge af færre grønne kvadrater. Og udviklingen ser ud til at fortsætte.

Sagen om Amager Fælled i København er et eksempel på det pres vi oplever. Byggeri på Amager Fælled blev droppet, men til gengæld blev 4 andre grønne områder udlagt til byggeri. Jeg opfordrer til, at politikere og beslutningstagere passer på de grønne områder vi har. Og på demokratiet.

Vi arbejder på at skabe opmærksomhed om de kvaliteter som de grønne kvadrater har. Dansk Landskabspris som vi sammen med DL og Danske Ark uddeler hvert andet år, er én af disse aktiviteter. Jeg tror, at prisen er god til at skabe synlighed om både vores faglighed og vores bidrag til at skabe kvalitet i byudviklingen. Dansk Landskabspris uddeles næste gang i efteråret 2019.

Og så deltager vi jo i det EU-støttede Green Cities-samarbejde sammen med Danske Planteskoler, Danske Anlægsgartnere, Danske Landskabsarkitekter og Landskabsrådet. Jeg synes, at Green Cities har gjort et kæmpe arbejde for at få skabt opmærksomhed om betydningen af de grønne kvadrater, bl.a. på et velbesøgt møde på Christiansborg med god opmærksomhed for politikerne. Fortæt det gode arbejde.

Og så er vi jo som forening aktive i en lang række samarbejder, udvalg og repræsentationer, hvor gode og aktive ildsjæle varetager vores interesser. Også en stor tak til jer for det arbejde I yder for foreningen.

2018-2019

ÅRETS HOVEDAKTIVITER

DANSKE PARKDAGE 2018

2018 bragte Danske Parkdage til Høje-Taastrup og konferencen blev afholdt i samarbejde mellem kommunen, Teknologisk Institut og Park- og Naturforvalterne. Der var bl.a. fokus på arbejdet med klimatilpasning og på driften, der stadig ofte bliver glemt i både store og små projekter; både når det handler om klimaløsninger og grønne faciliteter.

Temaet var "Mellem by og land, fremtidens grønne forstad. En forstad hvor der kan komme mere byliv og mere blandede boligtyper, men hvor det grønne også kan komme under pres på grund af fortætninger. Mange gode oplægsholdere, bl.a. projektdirektør i Boligøkonomisk Videnscenter, Curt Liliengreen og præsident - og tidligere folketingsmedlem - Maria Reumert Gjerding.

Og Høje-Taastrup og Teknologisk viste på fornemste vis deres arbejde frem.

Fagbladet Grønt Miljø lavede igen en stor og fin dækning af konferencen; denne kan findes i Grønt Miljø's arkiv; Grønt miljø nr. 7 - 2018

DANSKE PARKDAGE DE KOMMENDE ÅR

Danske Parkdage 2020 afholdes i samarbejde med Faaborg-Midtfyn Kommune. Temaet har fokus på udvikling indenfor friluftsliv, naturturisme og outdooraktiviteter, i tæt samarbejde med lokale, frivillige og private. Interesserede værtsbyer er velkomne til at kontakte formanden om værtskab de efterfølgende år.

NORDIC GREEN SPACE AWARD

Ordningen kører på vågeblus pga. manglende ansøgninger. I 2019 er der ansøgning om fornyelse af tidligere tildelinger af Awards i Danmark. Omdrejningspunktet i Nordic Green Space Award, er, at man søger og forholder sig til, hvordan man arbejder med en række kvalitetskriterier. Ansøgningen bedømmes af et hold af fagdommere. Ordningen er et skandinavisk samarbejde, og indtil dato har i alt 20 parker og grønne områder modtaget udmærkelsen.

ÅRETS GRØNNE MEDLEM

**Christina Kastrup Madsen, Overgartner,
Furesø Kommune**

In absentia blev overgartner Christina Kastrup Madsen, Furesø Kommune ved Danske Parkdage 2018 udnævnt til "Årets Grønne Medlem".

Her bringer vi formand Kirsten Lund Andersens motivering for valget:

"Det er mig en stor glæde at kunne udnævne Christina Kastrup Madsen fra Furesø Kommune til Årets Grønne Medlem. Med udgangspunkt i Christinas mange mountainbiketure hjem fra arbejde af snoede stier og med sin let bøjede position har hun haft udsigt til stiens belægning af grus eller asfalt og så nogle kedelige græsarealer der med Christinas næse for forandring kunne se anderledes ud. Mere spændende end græs der trods alt skal behandles op mod en snes gange om året. Med et fingerknips har Christina formået at få medarbejdere engageret i at udplante stauder i stirabatter og har udbredt denne tendens til vejrabatter og i grønne områder. Hurtigt er der udlagt betydelige arealer i vejilledet med synlig frodighed og staudesammensætninger, der senere er udvidet med det væld af præriegræsser, der de seneste år

virker med frodighed for vejfarende, cyklende og gående. Senere er arealerne udvidet med blomsterenge, hvori er lagt forårsløg, så der på hvert gadehjørne kan ses tulipaner. Enkelt men markant. Alle borgere i Furesø Kommune skulle opleve en blomst om foråret. Igen senere er arealer udviklet med mange ualmindelige vækster og hvem har ikke set Camassia i vejrabatter. Et latinsk plantnavn der af vittige udøvere er oversat i fodbenklæder. Det seneste påfund er den noget mere synlige Kejserkrone og hvem ved hvad det næste bliver.

Til alt dette er med stor ivrighed udviklet muldsammensætninger, hvis variationsnummer overstiger 7 og kun Christina ved, hvor man er på vej hen.

Hertil kommer, at Christina har måttet fremvise herlighederne for alle os andre fra andre kommuner, boligselskaber og undervisningsinstitutionerne fordi; hvordan gør hun? Med et fingerknips.

Ingen har som Christina formået at sætte stauder på dagsordenen så det i den grad formidler faget i samfundet. Gennem erfaringsudveksling har hun formået at udvikle beplantninger gennem egne medarbejdere og har forestået utallige fremvisninger i faglige kredse ligesom hun beredvilligt har formidlet idéerne til andre.

Hun har i høj grad sat det grønne på dagsordenen i ordets ægte betydning og dermed givet borgerne lyst til at besøge grønne områder i kommunen. Hun deltager i samfundsmæssige grupper og har derigennem udbredt vores forenings formål til offentligheden.

Jeg ønsker endnu engang Christina Kastrup Madsen tillykke med udnævnelse."

VINTERMØDE: KAMPEN OM PLADSEN

Vintermøde blev igen holdt i Odense på Nordatlantisk Hus og var velbesøgt med ca. 80 deltagere. Og udgangspunktet var, at øget brug af grønne områder skaber slid, problemer med affald og konflikter mellem anvendelser. Situationen forstærkes af byfortætning og politiske ønsker om at finansiere infrastruktur og byudvikling ved at inddrage grønne åndehuller. Hvordan sikrer vi i denne situation både volumen og kvalitet i byernes grønne rum til glæde for fællesskabet og eksisterende og kommende beboere? Præsentationer kan finde på hjemmesiden.

DANSK LANDSKABSPRIS 2018

Prisen blev sidst uddelt i 2017 og uddeles igen i 2019, uddeles hvert andet år. Naturforvalterne. Prisen har nu været uddelt 8 gange og aftalen er, at prisen fast administreres af DL.

NETVÆRKSGRUPPER OG MØDER

Park- og Naturforvalterne støtter fortsat netværksarrangementerne med markedsføring og et lille traktement. Det er gratis for medlemmer af foreningen at deltage i netværksmøderne. Kontakt gerne bestyrelsen med ideer og forslag.

FAKTA OM FORENINGEN

BESTYRELSEN 2018-2019

VALGT	PÅ VALG	BESTYRELSEN BESTÅR AF:		
2018	2020	Kirsten Lund Andersen	formand	Aalborg Kommune
2018	2020	Mette Esbjerg Jørgensen	næstfmd.	Esbjerg Kommune
2017	2019	Steen Himmer	medlem	Gentofte Kommune
2017	2019	Kirsten Høi	medlem	Herlev Kommune
2018	2020	Hans Ove Pedersen	medlem	Pens., tidl. LTK
2017	2019	Henriette Lund Vonsbæk	medlem	Københavns Kommune
2017	2019	Karsten Linding	kasserer	Ballerup Kommune
2018	2019	Christina Kastrup Madsen	suppleant	Furesø Kommune
2018	2019	Peter Kierkegaard	suppleant	Aabenraa Kommune

ØKONOMI OG SEKRETARIAT

Fyns Erhvervsrevision (v. Gitte Knudsen) har fortsat ansvaret for foreningens daglige økonomiske aktiviteter, herunder regnskabet.

Bestyrelsesmedlem Hans Ove Pedersen varetager opgaverne vedrørende medlemsadministration.

Dansk Byplanlaboratorium løser forskellige sekretariatsopgaver for foreningen og bidrager til at

arrangere Danske Parkdage.

KONTINGENT

Ved generalforsamlingen 2016 blev en ny kontingentstruktur vedtaget, hvorefter der er et fast kontingent på 2000 kr. for alle medlemmer og et pensionistmedlemskab på 288 kr. (ex. moms). Priserne er uændrede

---

INFORMATION OG ERFARINGSUDVEKSLING

Hjemmeside og nyhedsbreve har i perioden været blandt de vigtigste kommunikationskanaler. Der er i perioden udsendt mailnyhedsbreve ved brug af Mailchimp.

Ligeledes er publiceret forskellige holdningsudspil og artikler. Grønt Miljø dækker både Vintermødet og Danske Parkdage og skriver fyldige og dækkende indlæg fra disse arrangementer.

Der efterlyses løbende indlæg fra medlemmerne til nyhedsbreve og hjemmeside og alle er velkomne til at indsende bidrag og indlæg nyhedsbreve.

MEDLEMSSTATUS

Foreningen har ved udgangen af beretningsåret ca. 200 medlemmer, så niveauet er uændret. De rabatter medlemmerne får i forbindelse med Vintermøde og Parkdage modsvarer stort set kontingentet.

BERETNINGER FRA UDVALG REPRÆSENTATIONER M.V.

ÅRSBERETNING PN'S STAUDEGRUPPEN

V/ HANS OVE PEDERSEN & KARSTEN LINDING

Staudenetværket har i den forløbne periode været på 4 besigtigelser hvor stauder i det offentlige rum var hovedemnet. Det drejer sig om Ballerup Boulevard, som med stor frodig skabte en næsten intim gennemkørsel, der lægger en naturlig dæmper på trafikanternes hastighed; lige fra gående, cyklende og bil- og lastbilstrafik. Derefter har vi besøgt Nakskov for at se hvordan dygtige planlæggere har skabt smukke vejplantninger og interessante staudesammensætninger især ved havneområdet.

En tidlig forårsdag i april besøgte vi Gartneriet Spiren hvor Påskekløkker blev præsenteret. En fed plante kaldtes den og sikke en variation i blomsterfarver og -former, men alle med sundt og blanke grønne blade. En plante vi vil se mere til også i det offentlige rum. I april besøgte vi også en dygtig kommunalt ansat havearkitekt, der sammen med et professionelt løgfirma har udviklet en simpel måde at lægge løg om efteråret, for så at præsentere os for tæpper i et lyseblåt forårsløg-eventyr.

PARTNERLANDSKAB

V/ KARSTEN LINDING

PartnerLandskab er et samarbejde mellem brancheorganisationer, offentlige institutioner og virksomheder i den grønne sektor og forskerne på Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning (IGN), Københavns Universitet. Park og Naturforvalterne har i flere år deltaget i dette samarbejde, hvor de interesserede parters kontingenter finansierer konkrete projekter fra partnerskabets projektpulje. Projektpuljen fornyes fortløbende og parterne vælger fra år til år hvilke emner man ønsker at deltage i. IGN samler materiale, udarbejder oplæg m.m. og er desuden sekretariat for projekterne.

Park og Naturforvalterne har ikke deltaget i nye projekter i denne periode.

DANSK BYPLANLABORATORIUM

V/ PIA HERTZ

Gennem 2018 har der igen været stor fokus på byomdannelse. I forhold til en revision af Fingerplanen har Dansk Byplanlaboratorium udarbejdet 5 fremtidsbilleder, en film og et velbesøgt debatmøde. Det er lykkedes at få skabt en debat med flere aktører, men Dansk Byplanlaboratorium mener dog, at den nuværende plan stadig er for rummelig, og at den ikke tager højde for FN's verdensmål. I Danmarks andet regionale vækstcenter omkring E 45 fra Randers til Kolding er der også brug for at se på udviklingen, og Dansk Byplanlaboratorium er valgt som sekretariat for en proces mod en samlet struktur i samarbejde med Arkitektskolen i Århus, Trekantområdet og Business Region Århus. Det bliver spændende også at følge dette.

Klimaforandringer herunder specielt de stigende mængder regn er noget som mange af os beskæftiger os med. Det er værd at pege på et netværkssamarbejde omkring Værebros å med Dansk Byplanlaboratorium i samarbejde med

Teknologirådet, Teknologisk institut og kommuner og forsyning i hele oplandet. Her arbejdes der med dannelse af et datafællesskab, der kan danne grundlag for en fælles hydraulisk model, samt et planoverblik og modeller for et tværkommunalt samarbejde på vandoplandsniveau. Indenfor dette emne har Dansk Byplanlaboratorium i 2018 endvidere udviklet et nyt kursus "Regn og byer"

Dansk Byplanlaboratorium vælger årligt særlige indsatsområder og for 2019 vil indsatsområdet være "Boligpolitik – drømme, planer og marked." Årets byplanmøde om emnet afholdes i 2019 i Køge, hvor det har været spændende at følge udviklingen af byudviklingsprojektet Køge Kyst.

Årets Byplanpris gik til Esbjerg Kommune for proaktiv planlægning af bymidten og skabelse af en bedre sammenhæng mellem by og havn.

FONDEN FOR TRÆER OG MILJØ

V/ HANS OVE PEDERSEN

Fonden for Træer og Miljø afholdt i år repræsentantskabsmøde ved Strids Mølle ved Svebølle. Regnskabet viste, at der nu igen er mulighed for at søge midler til træer og miljø formål. Der anvendes også en del midler til vedligeholdelse af Rosenhaven i Gerlevparken, hvor der også er en samling af træarter. Besigtigelsen gik til en allé ved Vesterbygaard, hvor fonden tidligere har bevilget midler til genplantning af en allé. I den tilhørende park blev mange sjældne træer og buske betragtet og ofte navngivet. Det meget smukke Vesterlyng blev beundret og til sidst var vi på Kalundborg Museum, hvor især et gammelt morbærtræ blev besigtiget sammen med de levende sommerfuglelarver at silkesommerfuglen som er imponerende.

KARIN & GEORG BOYE'S FOND

V/ PETER BJØRNO JENSEN

Efter tidligere professor på Landbohøjskolens landskabsarkitektuddannelse Georg Boye og hans hustru Karin Boye er der oprettet en fond, som støtter landskabsarkitektstuderendes og yngre landskabsarkitekters studierejser og publikationsvirksomhed inden for fagområdet. Ifølge fondens fundats skal landskabsarkitekterne have deres baggrund i landskabsarkitektuddannelsen (nu Landskabsarkitektur) fra Landbohøjskolen (KVL) nu Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet under Københavns Universitet.

Fonden blev oprettet i 2006 og egenkapitalen skal sammen med afkastet være totalt udloddet i løbet af en 15 års periode fra fondets stiftelse, hvorefter fondet skal ophøre. Fondsbestyrelsen består af Jette Abel (formand), Peter Bjørno Jensen fra Park- og Naturforvalterne, Charlotte Skibsted fra Danske Landskabsarkitekter og Søren Holgersen fra Danske Anlægsgartnere. I år indkom der 10 ansøgninger, hvoraf 5 har modtaget støtte efter fondets formål. Der er i alt ydet støtte for 55.000 kr. Læs mere på www.boyesfond.dk

G. N. BRANDTS HAVE

V/ HANS OVE PEDERSEN

Den faglige frivillige forening Brandts Haves Venner har gennem årene afholdt mange havedage i Brandts Have med det formål at vedligeholde haven og restaurere for at skabe en 1930'ernes tidsånd. Udover disse opbyggelige havedage, med kaffe og kage, har vi fået genskabt Brandts fuglefoderbræt, som blev indviet af en nyvalgt borgmester. Derudover har vi fået reetableret et sandstensfuglebad, så der nu igen kan være et vandspejl til spejling af himlen som loft i græshaven. Der arbejdes endvidere på en ny kontakt med Gentofte Kommune og der er indledt samarbejde med Danske Landskabsarkitekter, som mener haven er unik og skal bevares. Der afholdes i den anledning nye besigtigelser i haven i lighed med dem havens venner præsterer ved Kommunens Kultur og Festdage, hvor havens faglige historie genfortælles.

REGIONALE MØDER I HOVEDSTADSOMRÅDET

V/ KIRSTEN HØI

I hovedstadsområdet har vi genoplivet de gamle kredsmøder i foreningen. Vi mødes på skift i kommunerne ca. hvert halve år. På møderne viser vi skiftevis grønne anlæg, som vi arbejder med, og vi får en snak om, hvad der rør sig i vores faglige omgangskredse. Erfaringsudvekslingen giver inspiration, og vi kan hjælpe hinanden gennem diskussion af udfordringer og løsningsforslag – både ved konkrete anlæg og generelt i forhold til arbejde med at forvalte grønne områder.

Vi har haft et møde den 24. januar kl 15-17 om Træbanken i Herlev, hvor vi mødtes på Herlev naturskole Kildegården og den 20. juni fra kl. 15-17 i Rødovre med udgangspunkt fra Artillerimagasinet. Her så vi Irmabyen og de udfordringer og muligheder opførelsen af en helt ny bydel indebærer i forhold til at sikre gode rekreative muligheder ved de nye boliger. Næste møde bliver i Furesø Kommune.

Der er desværre medlemmer, som har savnet bedre information om regionalmøderne. Fremover vil der som tidligere både være Facebook-opslag og opslag på hjemmesiden om møderne. Der vil desuden blive udsendt en mail med mødeindkaldelse til regionalmøde i hovedstadsregionen.

FRILUFTSRÅDET

V/ HENRIETTE LUNN VONSBÆK & HANS OVE PEDERSEN

Som repræsentant i Friluftsrådets Danske Naturparker Nationalkomité har jeg deltaget i en række møder om godkendelse af parkerne, af hvilke 12 nu er godkendt. Hans Ove Pedersen har deltaget i stedet for formanden, da møderne afholdes i København. På det sidste møde orienterede formanden om, at der er flere naturparker på vej i Danmark, bl.a. i Sønderborg, Slagelse og Ringsted kommune, der nu aktivt arbejder på at få en naturpark. Også Odense Fjord er i gang med indledende overvejelser. Nissum Fjord Naturpark er endnu ikke indviet, men der er udarbejdet en ny folder som omtaler hvad ordningen går ud på. Seneste ansøgning er bearbejdet om Tolne området i Hjørring Kommune, der nu er indstillet til Naturpark.

Da den første Naturpark blev godkendt for 5 år siden for Naturpark Åmosen er der udarbejdet en genmærkningsansøgning, der blev godkendt.

.....

WWW.PARKOGNATUR.DK